

РЕШЕНИЕ

№ 289

гр. София, 15 май 2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, първо наказателно отделение, в съдебно заседание на двадесет и девети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ВАЛЯ РУШАНОВА
ЧЛЕНОВЕ: ДЕНИЦА ВЪЛКОВА
СВЕТЛА БУКОВА

при участието на секретаря Елеонора Михайлова и в присъствието на прокурора Красимира Филипова изслуша докладваното от съдия Рушанова наказателно дело № 1162/2023 година и за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано на основание чл. 346, т.1 от НПК по касационна жалба на защитника на подсъдимия Р. – Я. Н. Б. срещу решение № 156/14.11.2023г., постановено по внохд № 298/2023г. по описа на Апелативен съд – Варна.

В жалбата се заявяват всички касационни основания по чл. 348, ал.1 НПК.

Претендира се неяснота на въззивното решение относно това в какво се състои изменението на първоинстанционната присъда и в коя „останала“ част се потвърждава. Подробно се изтъкват доводи за редица процесуални нарушения при допускане на изменение на обвинението по чл. 287 от НПК, довело до нарушаване правото на защита на подсъдимия – вътрешна противоречивост в обвинението, довела до неговата неяснота. При приетото от фактическа страна, че подсъдимият не е дал лично предметът на престъплението на св. С., се оспорва правния извод и че е осъществил изпълнителното деяние на престъплението, за което е бил признат и осъден от контролираните инстанции. Като съществено процесуално нарушение се сочи и преценката на съда, след изявлението на подсъдимия за разглеждане на делото по реда на диференцираната процедура по чл. 371, т.1 от НПК, за необходимост от разпит на св. С.. В подобна насока са и доводи, че съдът е действал в разрез с предписанията на процесуалния закон, допускайки разпит на св. Борисова в хода на съдебното следствие. Според защитата превратно са интерпретирани и показанията на св. Ж..

Правилното приложение на материалния закон се основава на доводи, че подсъдимият не е осъществил деяние, което да съставлява престъпление по чл. 304, ал.1, пр. 3 от НК, доколкото той лично не е предавал инкриминираната сума - предмет на подкупа на св. С.. Отделно се оспорва извода, че парите са дадени с цел поведение, попадащо в служебната дейност на св. С., а единствено като лична благодарност за проявеното от нея „човешко разбиране и отношение към проблема“. Възражава се и срещу извода, че се касае за довършено изпълнително деяние, предвид на това, че

инкриминираната парична сума не е представена във фактичката власт на длъжностното лице. По повод отсъствието на елементи от обективната страна на деянието се заявява липса на съгласуваност между даващият облагата и длъжностното лице относно съдържанието на целеното действие или бездействие; отсъствие на знание у дееца какво точно е съдържанието на служебната дейност на длъжностното лице и липса на функционална връзка между даването на облагата и тази дейност на длъжностното лице. Подробно се изтъкват съображения, че в кръга на службата на св. С. не са попадали действията, чието извършване е била целта на мотивационното въздействие чрез предоставянето на подкупа.

При условията на алтернативност се иска отмяна на въззивното решение и оправдаване на подсъдимия; отмяна на решението и връщане на делото за новото му разглеждане и изменение на решението с намаляване размера на наложеното наказание при условията на чл. 55 от НК.

В съдебно заседание на касационната инстанция защитникът на подс. Б. поддържа касационната жалба и моли да бъде уважена.

Представителят на ВП дава заключение, че съдебният акт е правилен и законосъобразен, като при постановяването му са спазени изискванията на процесуалния и материалния закон.

Върховният касационен съд, първо наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и провери атакувания съдебен акт в пределите по чл. 347 от НПК, намери за установено следното:

Касационната жалба е неоснователна.

С присъда № 28/05.06.2023г., постановена по нохд № 1420/22г. по описа на Окръжен съд - Варна подсъдимият Б. е признат за виновен в това, че на 18.10.2021 г. в гр. Варна дал подкуп - 150 лева (сто и петдесет лева) на длъжностно лице И. С. С., изпълняваща длъжността Главен юрисконсулт в Дирекция „Архитектура, градоустройство и устройствено планиране“ - отдел „Устройство на територията“ в Община Варна, за да не извърши действие по служба, в резултат на които да бъде върната на дирекция „Устройство на територията“ в Район Аспарухово, Община Варна, административна преписка по заявление с рег. № АУ118618ВН/08.12.2020 г. по описа на Община Варна, отнасяща се до изработване на подробен устройствен план, в това число да не даде указания и становище за връщане на посочената по-горе преписка на дирекция „Устройство на територията“ в Район Аспарухово, Община Варна, поради което на основание чл.304 ал.1 пр.3 от НК и чл. 55 ал.1 т.2 б.,б“ от НК му е наложено наказание ПРОБАЦИЯ, при следните пробационни мерки: 1) по чл. 42 а, ал. 2, т. 1 от НК - „Задължителна регистрация по настоящ адрес“ за срок от 7 месеца, с периодичност 2 пъти седмично; 2) по чл. 42а, ал. 2, т. 2 от НК - „Задължителни периодични срещи с пробационен служител“ за срок от 7 месеца.

С първоинстанционната присъда съдът оправдал подсъдимия по първоначалното обвинение по чл. 304а, предл. 3 от НК, вр. чл. 304 ал. 1 от НК относно това да е дал подкупа на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, за да извърши действия по служба - да съдейства да не бъде върната цитираната по-горе преписка, като коригира лично текста на предложението от кмета на Община Варна до Общински съвет Варна за вземане на решение за изработване на подробен устройствен план - план за улична регулация по преписката, да отстрани пропуските, грешките и нередностите в посоченото предложение и да положи съгласувателен подпис в цитираното по-горе предложение, както и да придвижи по - бързо преписката.

Съдът постановил на осн. чл. 55, ал. 3 от НК на подсъдимия да не се налага наказание глоба.

Съдът се произнесъл по разносните, по отнемането на предмета на престъплението и по веществените доказателства по делото.

По въззивен протест срещу оправдателната част на присъдата и по въззивна жалба на подсъдимия е било образувано внохд № 298/23г. по описа на Апелативен съд – Варна.

С атакуваното понастоящем решение № 156/14.11.2023г. ВнаС е упражнил правомощията си по чл. 337, ал. 1, т. 2 и чл. 338 от НПК, като:

- изменил първоинстанционната присъда, отменявайки я в оправдателната ѝ част и прилагайки закон за същото наказуемо престъпление – признал подсъдимия за виновен в това, че на 18.10.2021г. в гр.Варна дал подкуп - пари, на обща стойност 150лв. на длъжностно лице И. С. *да извърши действия по служба* - да съдейства да не бъде върната преписката, като коригира лично текста на предложението на Кмета на община Варна до Общинския съвет - Варна за вземане на решение за изготвяне на подробен устройствен план за улична регулация, да отстрани пропуските, грешките и нередностите в предложението, да положи съгласувателен подпис, както и да придвижи по - бързо преписката - престъпление по чл. 304, ал.1, пр. 3 от НК;

- потвърдил първоинстанционната присъда в останалата ѝ част.

I. По доводите, ангажиращи касационното основание по чл. 348, ал. 1, т. 2 НПК относно допуснати съществени процесуални нарушения.

В обобщен вид те са развити в три основни направления – а) пороци в осъществената от съдилищата доказателствена и аналитична дейност в контекста на развилата се диференцирана процедура по чл. 371, т. 1 от НПК; б) неправилни изводи по фактите относно субективната страна на деянието и обстоятелството за какво е дадена паричната сума; в) осъждане на дееца по неясно, вътрешнопротиворечиво обвинение, с неясен съдебен акт, от който не може еднозначно да се изведе за каква точна служебна дейност на св. С. е дадена инкриминираната парична сума.

I. 1. При проверката на атакувания съдебен акт, в контекста на първо развитото оплакване за неправилна дейност по събиране и анализ на доказателствената съвкупност, ВКС не констатира контролираните инстанции да са допуснали съществени процесуални нарушения при изясняване на релевантната за отговорността на дееца фактология.

На първо място, не е допуснато съществен процесуален порок с пропускане на въззивния съд да констатира, че въпреки провела се пред първия съд процедура на съкратено съдебно следствие в хипотезата на чл. 371, т. 1 от НПК, той е провел разпит на св. С. и св. Б. при условията на устност, непосредственост и състезателност. Напротив – при непълнотата в гласните доказателствени средства и необходимите за изясняване на обективната и субективната съставомерност на деянието елементи, проявената съдебна активност представлява стриктно изпълнение на задължението по чл. 13 от НПК за разкриване на обективната истина в процеса. Известно е, че за разлика от хипотезата на чл. 371, т. 2 от НПК, при формата на съкратено съдебно следствие в хипотезата на чл. 371, т. 1 от НПК провеждането на съдебно следствие не е изключено, а само е редуциран неговия обем. Одобрявайки по реда на чл. 372, ал. 3 от НПК изразеното от страна на подсъдимия и неговия защитник съгласие да не бъдат разпитани всички или някои от свидетелите, съдът постига законовата цел за процесуална икономия, като с определението си отделя не спорните от безспорните

обстоятелства, а спорните от неоспорените доказателствени средства, които ги установяват. (вж. Раймундов, П., *Особени наказателни производства*, 2010, с. 257). Изразеното от касатора съгласие св. С. и св. Б. да не бъдат разпитвани, а при постановяване на присъдата – да бъдат ползвани протоколите им за разпит от досъдебното производство, не изключва нито възможността да се съберат допълнителни доказателства, за които информация отсъства в протоколите за разпит, нито последващата проверка, анализ и оценка на тези доказателствени материали. Принципът за разкриване на релевантната за процеса фактология и то по начин, недопускащ каквото и да е съмнение в нея, не може да бъде дерогирани от протичащата диференцирана процедура по чл. 371, т. 1 от НПК. Стигне ли съдът по същество до извод, че следва да проведе допълнителен разпит на свидетел (или вещо лице) за установяване на контролни факти; за изясняване на детайли от фактология, за които поначало свидетелят не е бил разпитван на досъдебното производство или пък за отстраняване на съществени противоречия относно главния факт в процеса, съобразно преpraщащата норма на чл. 374 НПК, приложими са общите правила за провеждане на съдебно следствие. Ето защо, доводите, че съдът е допуснал процесуално нарушение, като не е одобрил изразеното съгласие по отношение на св. С., а след това (при одобрено с определение по чл. 373, ал. 3 от НПК) съгласие за св. Б., е провел разпита ѝ, са лишени от основание. Съвсем отделен е въпросът, че претенцията за обсъжданото процесуално нарушение не обосновава нито неговата „същественост“, нито по какъв начин се е отразила на процесуалните права на страните (чл. 348, ал. 3, т. 1 от НПК) и/или пък на формиране на вътрешното убеждение на решаващите инстанции по фактите, т.е. не би могла да доведе до търсения от касатора резултат - отмяна на съдебния акт и връщане на делото за отстраняване на процесуалния порок в доказателствената дейност.

I. 2. Неоснователно се оспорва фактическият извод, че дадената от касатора парична сума от 150 лв. е била с цел не да мотивира длъжностното лице да осъществи поведение (действие и бездействие), с което фактически да придвижи преписката напред, а единствено с цел да се отблагодари деецът на св. С. за проявеното от нея разбиране и любезност при проведения между тях телефонен разговор.

Възражението е било поставено на вниманието на въззивния съд, който му е дал мотивиран и задълбочен отговор (вж. л. 79 от внохд № 298/23г. на ВнаС). Само изнесеното в обясненията на подсъдимия твърдение, че целта на предоставяне на паричната сума в знак на „благодарност“, правилно е било съпоставено в контекста на останалите доказателствени материали и с основание е заключено, че то се опровергава от тях. Извън съмнение изводите за субективната страна на деянието се основават преди всичко не на твърденията на дееца, а на обективизираното от него поведение. В този смисъл съдилищата правилно са поставили акцент на хронологията на проведения телефонен разговор между подсъдимия и св. С., неговото съдържание, в което той неколккратно е изразил надежда и опасения преписката да не бъде върната на служителите в район Аспарухово, включително и чрез действия по коригиране на полученото предложение и факта, че сумата от 150 лева (три банкноти от по 50 лева) не просто е предадена на св. С., а е била поставена в хартиена кутийка от лекарство с надпис „Левифлоксацин“, т.е. по начин, указващ на съзнание за противоправност на предоставянето на облагата у дееца. Осъщественият анализ на доказателствените средства – показанията на св. С., св. Ж. и отчасти на обясненията на подсъдимия не търпи критика, тъй като същите са съпоставени помежду си и с оглед на вътрешната им логичност, като еднозначно указват на целта на подсъдимия

да мотивира, чрез даването на инкриминираната парична сума, св. С. да извърши и да не извърши определени действия по служба. Предложеният в касационната жалба прочит на показанията на св. Ж. представлява интерпретация на защитата за достоверност и оценка на коментирания доказателствен източник и по същество е довод по необоснованост, който не може да е предмет на касационно обсъждане.

I.3. По доводите за осъждане по неясно и вътрешно противоречиво обвинение, обусловило и неяснота на въззивния съдебен акт.

Прегледът на материалите по делото изяснява, че подс. Б. е бил предаден на съд с обвинителен акт за извършено едно престъпление по чл. 304а, пр. 3 във връзка с чл. 304, ал. 1, пр. 3 от НК, като в диспозитива на обвинителния акт е било отразено, че подкупът (сумата от 150 лв.) е бил даден на длъжностното лице - св. С., за да бездейства - „...за да не извърши действие по служба - да не върне на дирекция „Устройство на територията“ в район Аспарухово, община Варна, административна преписка, отнасяща се до изработване на подробен устройствен план - план за улична регулация“.

В съдебно заседание пред Варненския окръжен съд, проведено на 05.06.2023г. (л.114 от нохд № 1420/22г.), на осн. чл. 287, ал. 1 от НПК прокурорът изменил обвинението срещу подсъдимия, при съществено изменение на обстоятелствената част на същото, като, включил в кръга на служебната дейност на св. С., заради която е бил даден подкупът, разширявайки обхвата ѝ със следните действия/бездействия по служба:

- „да не даде указания и становище за връщане на посочената по-горе преписка на Дирекция „Устройство на територията“ в район Аспарухово;

- „да извърши действия по служба-да съдейства да не бъде върната цитираната по-горе преписка, като коригира лично текста на предложението от Кмета на Община Варна до ОбС - Варна за вземане на решение за изработване на подробен устройствен план... да отстрани пропуските, грешките и нередностите в посоченото предложение и да положи съгласувателен подпис в цитираното по-горе предложение, както и да придвижи по - бързо преписката“.

Извън съмнение при осъществено изменение на обвинението по чл. 287 НПК, първоначалното обвинение, формулирано с обвинителния акт, престава да съществува. Предмет на наказателното дело е винаги измененото обвинение.

Именно по измененото обвинение правилно съдилищата са се произнасяли, като са предложили различно разрешение относно функционалната връзка между даването на облагата и служебната дейност на длъжностното лице - св. С..

С първоинстанционната присъда подсъдимият е бил признат за виновен частично - само по обвинението, че е дал подкуп на длъжностното лице за негова служебна дейност под форма на бездействие - да не върне св. С. на дирекция „Устройство на територията“ в район Аспарухово, община Варна, административната преписка, отнасяща се до изработване на подробен устройствен план - план за улична регулация“, както и да не даде указания и становище за връщане на посочената по - горе преписка на Дирекция „Устройство на територията“ в район Аспарухово.

Постановено е оправдаване за това подкупът да е даден на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение, както и че целяното от дееца служебно поведение е включвало действия по служба на св. С.- да съдейства да не бъде върната цитираната по - горе преписка, като коригира лично текста на предложението от Кмета на Община Варна до ОбС - Варна за вземане на решение за изработване на подробен устройствен план... да отстрани пропуските, грешките и нередностите в

посоченото предложение и да положи съгласувателен подпис в цитираното по - горе предложение, както и да придвижи по - бързо преписката“.

След като е бил сезиран със съответен протест, въззивният съд е изменил първоинстанционния съдебен акт, като е отменил единствено в оправдателната ѝ част досежно кръга на служебната дейност на св. С., заради която ѝ е бил даден подкупа, като е признал подсъдимия за виновен изцяло по обвинението във вида му след изменението му по реда на чл. 287, ал. 1 от НК.

Потвърждаването на оправдателната част на присъдата е било единствено по отношение на това св. С. да е лице, заемащо отговорно служебно положение.

При това положение е очевидно несъстоятелна тезата на защитата, че обвинението е неясно, както и че въззивният съдебен акт е вътрешно противоречив и неразбираем. Очертани са всички елементи от службата на длъжностното лице, функционално свързани с даването на паричната сума - предмет на престъплението и то по такъв начин, че подсъдимият да може ефективно да се отбранява срещу обвинителните твърдения. Процесуалните предпоставки на чл. 287, ал.1 от НК са били налице, доколкото в хода на съдебното следствие са били събрани допълнителни доказателства за обхвата, кръга и конкретната служба, изпълнявана от св. С., като адресат на подкупа.

Съвсем отделен е въпросът за това дали при установените по делото факти е дадена правилна и съответна на материалния закон оценка за наличието на функционалната връзка между даването на подкупа и конкретно изброените действия и бездействия по служба, за които е бил признат за виновен и осъден касатора. Проблемът обаче следва да получи разрешение на плоскостта не на допуснати от съдилищата процесуални нарушения в контекста на нарушено право на защита на подсъдимия (така, както се извежда от аргументацията в касационната жалба), а на плоскостта на правилното приложение на закона, за което ще стане дума по - нататък в настоящето решение.

Останалите елементи от фактическия състав на престъплението – форма и начин на изпълнение на деянието, предмет на подкупа, време и място на осъществяване на деянието, адресат на подкупа - са останали във вида и съдържанието по първоначално внесения обвинителен акт и срещу тях подсъдимият се е отбранявал ефективно, поради което и по отношение на тях не се констатира нарушаване правото му на защита.

Действително, фактическите изводи на инстанцииите по същество, ясно указват на това, че деецът не е дал лично (със свое собствено поведение) облагата на длъжностното лице св. С., е използвал за това посредник – св. К. Р., работещ в Община - Варна като началник на отдел „видеонаблюдение“, на който обяснил, че в кутийката от лекарства има медикаменти, които следва да се предадат на св. Б., а тя от своя страна – да ги даде на св. С.. Още в обстоятелствената част на обвинителния акт (л. 4 на гърба от нохд № 1420/22г. по описа на ОС - Варна), прокурорът е посочил, че подсъдимият е дал подкупа на И. С. посредством – чрез К. Р. и Д. Б., които „не подлежат на привличане към наказателна отговорност по силата на чл. 14, ал.1 от НК, тъй като не са знаели фактическите обстоятелства, които принадлежат към състава на престъплението“подкуп“, а именно - не са знаели обстоятелствата, че в описаната по-горе кутийка от лекарство е имало пари и че тези пари се дават на И. С. С., за да не извърши действия по служба, което незнание изключва умисъла относно това престъпление“.

Въззивният съд е приел за несъмнено установено същото обстоятелство, отразявайки в мотивите си (л.73, абзац 4 от внохд № 298/23г.по описа на ВНАС), че „Няма спор по делото, че подсъдимият предал чрез посредствения извършител Рачев парични средства на св. С., в размер на 150 лева“.

Очевидно е възприета обвинителната теза за осъществяване на деянието при конструкция на посредствено извършителство, срещу която подсъдимият ефективно се е защитавал, включително и с аргументи пред касационната инстанция.

Не може да се игнорира обаче терминологичната неправилност, отразена във въззивното решение, относно това кое лице при посочената от прокурора и изяснена от доказателствата по делото фактология се явява „посредствен извършител“ на деянието.

В доктрината е изяснено, че съществуват два вида извършители – непосредствени и посредствени. Докато непосредственият извършител е това лице, което осъществява/извършва чрез свое собствено деяние престъпния състав, т.е. той е лицето, което самостоятелно осъществява изпълнителното деяние, то посредственият извършител е това лице, което осъществява престъпния състав не лично, а опосредено – „...чрез друго лице, като му въздейства психически да извърши изпълнителното деяние, без обаче това друго лице да върши виновно и противоправно изпълнителното деяние.“(вж. Долапчиев, Н., Наказателно право. Обща част, фототипно издание, 1994г., с. 384).

Следователно, отнесено към конкретиката на настоящия казус, именно деецът (обвиняемият/подсъдимият, т.е. подс. Б.) е „посредственият извършител“ на деянието, а св. Р. е посредникът, т.е. лицето, което поради незнанието на фактическите обстоятелства (поради заблудата, създадена от подсъдимия, че се предават лекарства, а не парична сума) е наказателнонеотговорно и е било използвано от подсъдимия като оръдие за постигане на съответния резултат - предаване на сумата във фактическа власт на длъжностното лице.

Изложеното дотук ясно указва на неоснователност на довода на защитата, че съдът е допуснал съществено процесуално нарушение, доколкото е признал подсъдимия за виновен в извършване на престъплението по чл. 304 от НК, при събрани доказателства, че не той е осъществил изпълнителното деяние, а посредственото извършителство не е намерило отражение в повдигнатото обвинение.

Начинът на извършване на престъплението от страна на подсъдимия, чрез използване на посредничеството на св. Р., е ясно отразен както в обстоятелствената част на обвинението, така и в мотивната част на съдебните актове. Отсъствието на нарочно отбелязване в диспозитива на обвинението, че се касае до изпълнително деяние при фигурата на посредствено извършителство, а впоследствие и в осъдителния диспозитив на въззивния акт, не представлява процесуално нарушение от категорията на съществените, тъй като отсъства необходимост (с оглед реалното и ефективно упражняване на правото на защита) в диспозитива на обвинението изпълнението на престъплението допълнително да бъде пояснявано. (вж.т.4.2 от Тълкувателно решение № 2 от 7.10.2002 г. на ВКС по т. н. д. № 2/2002 г.).

II. По оплакването за нарушение на материалния закон – касационно основание по чл. 348, ал.1, т.1 от НПК.

В рамките на правилно установените фактически положения относно осъщественото от подсъдимия Б. поведение, последното правилно е подведено под състава на престъплението по чл. 304, ал.1, пр.3 от НК.

Чрез съответните доказателствени способности са били установени всички елементи от обективната и субективна страна на престъплението, ангажирали наказателната отговорност на подсъдимия.

Несъмнено е изяснено по делото, че подсъдимият е подал в Община – Варна заявление за изработване на план за улична регулация, като в продължителен период от време липсвала информация за движението на административната преписка по въпроса от общинската администрация. След лична проверка в деловодната система подсъдимият установил, че преписката се намирала при св. С., която изпълнявала длъжността главен юрисконсулт в Дирекция „Архитектура, градоустройство и устройствено планиране“ - отдел „Устройство на територията“ в Община Варна. Предприел действия, включително и консултация с адвокат за изготвяне на жалба за бавност до Кмета на Община - Варна, като по съвет на адвоката си решил преди това да проведе разговор със св. С.. В осъществения между двамата телефонен разговор, св. С. му съобщила, че изготвеното от служители на Дирекция „Устройство на територията“ в Район Аспарухово, Община Варна предложение не било издържано от фактическа и правна страна, поради което имала намерение да го върне с конкретни указания на районната администрация. Разбирайки това, жалбоподателят настоятелно, на няколко пъти помолил св. С. да не връща преписката, а св. С., от своя страна се ангажирала да не връща преписката, като му обещала, че в близките дни ще я разгледа и ще я придвижи по-нататък, като сама коригира предложението.

На същата дата, след проведения телефонен разговор подсъдимият сложил сумата от 150 /сто и петдесет/ лева в хартиена кутийка от лекарство с надпис „Левовфлоксацин Тева Филмирани таблетки 500мг Перорално приложение“ и с ръкописен текст написал върху кутийката „И. С.“, а вътре в кутийката поставил и бял лист с изписан печатен текст „С благодарност за проявеното от Вас разбиране и съдействие, което ми оказвате“. След това предал кутийката на св. Р., като го помолил да я даде на св. Б. и му обяснил, че в кутийката има лекарство, което било за нейна колежка, чиито имена са изписани на кутийката за лекарства. От своя страна св. Р. предал кутийката от лекарство на св. Б., пресъздавайки същото обяснение, а св. Б. - на св. С.. Последната се усъмнила в съдържанието на кутийката, двете установили че в нея има пари, както и лист с текст.

Основният спор по делото е бил за какво е дадена сумата от 150 лева от подсъдимия на св. С.. Въззивният съд подробно е обсъдил този довод във връзка със събраните доказателства и обосновано е приел, че тя е била дадена за комплекс от действия и бездействия на св. С., които обективно са се включвали в обхвата на служебната ѝ дейност.

Оплакването, че едновременното вменяване на това, че парите са дадени от една страна „...за да не извърши свидетелката действие по служба“, а от друга – „...за да извърши действия по служба“, на практика е довело до две взаимноизключващи се обвинителни твърдения, не може да се сподели. Касае се за две различни по вид, насоченост и съдържание служебни деятельности и то в контекста на предоставената на дееца информацията, че преписката е съдържала фактически и правни недостатъци, т.е. че са се изисквали допълнителни административни стъпки за отстраняването им. Първата от тях се отнася до бездействие по служба (да не върне преписката/предложението на общинската администрация на район „Аспарухово“). Другата - до действия по придвижване на преписката “напред“ в административната процедура – като св. С. сама коригира полученото предложение и отстрани допуснатите в предложението грешки и неточности.

Неоснователно се оспорва наличието и на друг елемент от обективната страна на деянието - наличието на функционална обвързаност между даването на подкупа и служебните действия/бездействия на длъжностното лице. Защитната теза на подсъдимия, че парите са дадени от него единствено като израз на благодарност за проявеното от св. С. вежливо отношение и разбиране, правилно и в съответствие с вярно интерпретираните доказателствени източници, е възприета за несъстоятелна. Обстоятелството, че по делото е останало неизяснено в какво точно се е състоял порокът в административната преписка, както и че самата св. С. е пояснила, че тя може да съдейства за коригиране на пропуските, е ирелевантно за отговорността на подсъдимия. В рамките на правилно изяснените факти относно обхвата и съдържанието на изпълняваната от св. С. служебна дейност, напълно верни са подробно изтъкнатите от въззивния съд съображения, че е налице необходимия конекситет между даването на паричната сума и желаното от дееца бъдещо действие/бездействие по служба от страна на длъжностното лице. Подробно развитите в касационната жалба доводи за обхвата на служебната дейност на св. С. в процедурите по чл.124а, ал.1 и ал. 2 от ЗУТ не държат сметка, че при подкупа имотната облага е във връзка с извършена или очаквана служебна дейност, включена в правомощията на съответното длъжностното лице, като е без значение е дали конкретно очакваното бъдещо действие/бездействие представлява негово пряко задължение, щом като поначало характерът на изпълняваната от него длъжност предполага служебно отношение към очакваното от даващия подкупа служебно действие или бездействие. Такова служебно отношение на св. С. към въпроса за връщането на административната преписка и придвижването ѝ напред по административната процедура, несъмнено е налице, и то е в рамките на основната ѝ компетентност като главен юрисконсулт на Общината, поради което оплакванията за отсъствие на функционална обвързаност между даването на подкупа и служебната дейност на длъжностното лице, не могат да се споделят.

Лишено от основание е възражението, че жалбоподателят не само не е имал знание относно обхвата на службата, осъществявана от св. С., но и липсвала съгласуваност между него (като даващ облагата) и длъжностното лице (св. С. – като получаваща облагата) относно целеното от него бъдещо действие/бездействие по служба. Съгласно Тълкувателно решение № 1 от 12.03.2021 г. на ВКС по т. д. № 1/2019 г., деецът, който е дал облагата, носи наказателна отговорност по чл. 304 от НК, въпреки липсата на съгласие на длъжностното лице да я приеме, като наказателноправната квалификация на активния подкуп в този случай не се влияе и не се предопределя нито от волята, нито от поведението на получаващия облагата. Активният подкуп, включително и при конкретно обсъжданата форма на изпълнително деяние „даде“ е самостоятелно и неговата съставомерност не се обуславя от чуждото поведение на длъжностното лице.

В цитираното тълкувателно решение е даден отговор и на последно поставения в касационната жалба въпрос за довършеността на престъплението и доводът, че въззивният съд неправилно е квалифицирал деянието на подсъдимия като довършено, а не като опит по чл.18, ал.1 от НК. Активният подкуп по чл. 304, ал. 1 и чл. 304а от НК при формата на изпълнителното деяние "даде дар или каквато и да било облага" на длъжностно лице е довършен с прекъсването на фактическата власт на дееца върху облагата и предоставянето ѝ на длъжностното лице по начин, който му позволява безпрепятствено да изрази отношението си към нея чрез приемането ѝ, респ. чрез отказ да я приеме. Установените фактически положения по делото сочат, че

извършеното от подсъдимия Б. престъпление е довършено, тъй като той е предоставил паричната сума от 150 лева на длъжностното лице, прекъсвайки собствената си фактическа власт върху нея.

Доводите за явна несправедливост на наложеното наказание не са подкрепени с конкретни съображения, поради което е достатъчно да се отбележи че наложеното на подсъдимия е справедливо и съответно на извършеното от него престъпление. При определяне на наказанието съдилищата задълбочено са изследвали смекчаващите и отегчаващите отговорността на подсъдимия обстоятелства, като правилно са приели, че са налице многобройни смекчаващи отговорността на подсъдимия обстоятелства и че и най-лекото предвидено в санкцията на чл.304, ал.1 от НК наказание се явява несъразмерно тежко. Предвид това на подсъдимия е наложено наказание при условията на чл. 55, ал. 1, т. 2, б.„б“ от НК, като наказанието „лишаване от свобода“ е заменено с наказание „пробация“ при двата вида задължителни пробационни мерки по чл. 42а, ал. 2, т.1 и т.2 от НК, с продължителност, близка до минимално предвидения в закона, поради което не се констатира необходимост от допълнително намаляване на размера на наказанието.

С оглед на гореизложеното настоящият състав намира, че жалбата е неоснователна, а решението на въззивния съд, като правилно и законосъобразно следва да бъде оставена в сила.

Предвид това и на основание чл.354, ал.1, т.1 от НПК, Върховният касационен съд, първо наказателно отделение

Р Е Ш И:

ОСТАВЯ В СИЛА решение № 156 от 14.11.23 г. на Варненския апелативен съд, постановено по внохд № 298/23г. по описа на същия съд.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: